

УДК 001.378

Машлій Г.Б.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

НАУКОВІ КАДРИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Mashliy H.B.

THE SCIENTISTS IN UKRAINE AT THE MODERN STAGE

Інноваційний розвиток України може бути забезпечений лише за умови наявності багатьох факторів, серед яких особливо важливе місце належить наявності та ефективній організації роботи висококваліфікованих науковців, здатних забезпечити інноваційний прорив. Проведемо аналіз стану наукових кадрів в Україні на сучасному етапі.

У 2016 році частка виконавців НДР (дослідників, техніків і допоміжного персоналу) у загальній кількості зайнятого населення становила 0,60%, у тому числі дослідників – 0,39%. За даними Євростату, у 2014 році найвищою ця частка була у Данії (3,07% і 2,09%), Фінляндії (2,95% і 2,12%), Норвегії (2,73% і 1,90%), Нідерландах (2,18% і 1,29%) та Словенії (2,12% і 1,23%); найнижчою – у Румунії (0,48% і 0,31%), Кіпрі (0,69% і 0,50%), Туреччині (0,76% і 0,65%) та Болгарії (0,77% і 0,54%) [1].

Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок в Україні, у 2016 році складала 97,9 тис. чол., що на 24,6 тис. чол., або на 20,1% менше від рівня попереднього року. Науковий ступінь доктора наук у 2016 році мали 7,1 тис. чол., що на 2,5 тис. чол. менше, ніж у 2015 році, а доктора філософії (кандидата наук) – 20,2 тис. чол., що нижче від рівня попереднього року на 12,6 тис. чол. Отже, наведені дані відображають тривожну тенденцію до різкого зменшення чисельності наукових кадрів та відповідно падіння інтелектуального потенціалу нашої країни, що викликано переважно трудовою міграцією.

Проведене дослідження показало, що найбільша кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, була сконцентрована у м. Київ (43734 осіб), а також Харківській (216474 осіб), Дніпропетровській (9675 осіб) та Львівській областях (4648 осіб) [1].

Для зростання науково-дослідного потенціалу України, здатного створювати базу для розробки якісних інноваційних продуктів та конкурентоспроможних високих технологій, необхідно здійснити ряд невідкладних заходів, до яких можна віднести: удосконалення організаційно-інституційної та правової складової системи підготовки й атестації наукових кадрів, забезпечення належних умов роботи для повного розкриття їх творчих можливостей, формування ефективної системи мотивації науковців до праці.

Список використаних джерел:

3. Наукова та інноваційна діяльність України: Статистичний збірник. [Електронний ресурс]. - Державна служба статистики України. – Київ. – 2017. –257 с. – Режим доступу: http://www.cisstat.com/innovation/Ukraine_publication_01.pdf.

4. Лобанова Л.С. Система підготовки наукових кадрів як пріоритет розвитку людського капіталу: український контекст [Електронний ресурс]/ Л.С. Лобанова, А.Ю., Гуменюк А.Ю. - Режим доступу: [vkrpuen_2015_10_55\(1\).pdf](http://vkrpuen_2015_10_55(1).pdf).

5. Рачинський А.П. Інституційно-правові засади підготовки й атестації наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні: становлення й розвиток. [Електронний ресурс]// А.П. Рачинський. - Режим доступу: <http://academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Rachinskiy.pdf>.